

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
13/1259 - 2 MN

Dato
20.08.2013

Spørsmål nr. 1616 fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud til samferdselsminister Marit Arnstad

Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til samferdselsministeren:

Jeg ber om en oversikt over samferdsel i de årlige statsbudsjettene fra og med 1980 til og med 2013. Jeg ber om at oversikten inneholder statsbudsjettet totalt i kroner, hvor mye som er satt av til samferdsel totalt hvert år brutt ned på vei, jernbane, kollektiv og sjøtransport. I tillegg til kronebeløp ønskes også prosentandel av det totale statsbudsjettet årlig. Dersom det er vanskelig å finne tilbake helt til 1980, ber jeg om at oversikten går så langt tilbake som mulig.

Svar:

Representanten Bård Hoksrud stiller spørsmål om budsjettutviklingen for statsbudsjettet totalt og samferdsel over en periode på over 30 år. I løpet av en så lang tidsepoke har det skjedd en rekke omfattende endringer i ansvarsforhold mellom forvaltningsnivåer, i og mellom etater, tidligere forvaltningsorganer har blitt skilt ut i selskaper og det har skjedd omlegginger av avgiftssystemet, bare for å nevne noen eksempler. Selv om det er mulig å fremskaffe bevilgningstall ("rådata") over en så lang tidsepoke, vil det å sammenligne utviklingen i f.eks. samferdselsbudsjettets andel (de kapitler Samferdselsdepartementet (SD) har ansvaret for) av det totale statsbudsjettet ha svært begrenset informasjonsverdi uten inngående kjennskap til omfang og innhold i SDs ansvarsområde på de ulike tidspunkter. Det lar seg i praksis ikke gjøre å korrigere for alle de forannevnte endringene for å få direkte sammenlignbare tall over en så lang periode.

Oversikt over bevilgninger							(i mill. kr løpende priser)
År	A Totalt statsbudsjett	B SDs budsjett-kapitler	C B i pst. av A	D Pr. kat 21.30 Veg-formål	E D i pst. av A	F Pr. kat 21.50 Jernbane-formål	G F i pst. av A
1989	271 029 000	20 699 925	7,6	7 827 820	2,9	3 590 886	1,3
1990	295 093 000	20 122 915	6,8	8 233 303	2,8	3 096 064	1,0
1991	329 231 000	22 738 642	6,9	9 684 805	2,9	3 471 191	1,1
1992	340 603 000	25 515 017	7,5	9 974 416	2,9	4 707 636	1,4
1993	348 989 000	23 379 757	6,7	10 194 280	2,9	5 076 504	1,5
1994	355 002 000	20 581 479	5,8	9 666 433	2,7	4 725 935	1,3
1995	356 609 000	17 058 607	4,8	9 797 576	2,7	5 888 463	1,7
1996	367 767 000	18 723 023	5,1	9 615 761	2,6	4 725 935	1,3
1997	390 432 000	17 504 625	4,5	9 615 844	2,5	4 997 953	1,3
1998	416 131 000	19 154 579	4,6	9 460 675	2,3	7 158 249	1,7
1999	436 047 000	17 353 159	4,0	9 529 242	2,2	5 071 556	1,2
2000	466 969 000	24 575 320	5,3	10 180 210	2,2	11 723 326	2,5
2001	491 178 000	18 714 456	3,8	10 578 852	2,2	5 780 817	1,2
2002	568 158 000	19 953 927	3,5	11 949 951	2,1	5 729 369	1,0
2003	575 117 000	19 362 232	3,4	11 343 407	2,0	6 164 525	1,1
2004	603 587 000	21 193 228	3,5	12 811 813	2,1	6 317 471	1,0
2005	628 608 000	22 179 002	3,5	14 053 701	2,2	6 139 743	1,0
2006	662 346 000	22 307 713	3,4	14 259 814	2,2	6 374 345	1,0
2007	694 021 000	24 576 131	3,5	15 569 109	2,2	7 301 994	1,1
2008	756 724 000	25 983 654	3,4	16 358 594	2,2	7 711 071	1,0
2009	843 900 000	32 795 102	3,9	19 704 700	2,3	10 208 361	1,2
2010	875 400 000	27 771 797	3,2	14 439 780	1,6	10 449 710	1,2
2011	929 363 000	29 970 779	3,2	15 522 100	1,7	11 702 520	1,3
2012	970 534 000	32 510 758	3,3	16 431 100	1,7	12 957 900	1,3
2013	1 033 434 000	39 361 700	3,8	21 166 300	2,0	14 700 400	1,4
2010*	875 400 000	34 871 797	4,0	21 539 780	2,5	10 449 710	1,2
2011*	929 363 000	37 283 779	4,0	22 835 100	2,5	11 702 520	1,3
2012*	970 534 000	40 043 148	4,1	23 963 490	2,5	12 957 900	1,3
2013**	1 033 434 000	43 920 062	4,2	25 724 662	2,5	14 700 400	1,4
*Korrigert for/tillagt bevilgninger tilført KRD ifm. forvaltningsreformen og øvrige riksveger mv.							
**Trukket ut den tekniske kompensasjonen ifm. opphevelse av vegfritaket i mva-loven i 2013.							

Det er allikevel utarbeidet en ukorrigert oversikt over utviklingen i statsbudsjettets totale utgifter (ekskl. petroleum og 90-poster), ditto for hele samferdselsbudsjettet, samt for henholdsvis vegformål og jernbaneformål over en periode på 25 år, dvs. for perioden 1989-2013. Oversikten er i løpende priser, og det er som etterspurt beregnet prosentandeler av hele statsbudsjettet for samferdselsbudsjettet totalt samt for vegformål og jernbaneformål. Det er tatt utgangspunkt i hele programkategoriene vegformål og jernbaneformål. Sistnevnte omfatter i tillegg til Jernbaneverket (JBV), bl.a. også kjøp av persontrafikkjenester med tog (jf. at i 1989 var både kjørevegen og togtrafikken en del av NSB).

Det gis i det følgende noen eksempler på problemer med å sammenligne tall over en så lang periode. I 1989 var de såkalte samferdselsbedriftene (Televerket, Postverket, Luftfartsverket og NSB) en del av forvaltningen. Rammetilskudd til fylkeskommunale samferdselsformål var også en del av SDs budsjett/ansvarsområde, som var adskillig mer omfattende enn i dag. I 1998 overtok JBV banestrekningen Gardermoen – Eidsvoll fra NSB Gardermobanen AS. Transaksjonen på om lag 1,7 mrd. kr forklarer hoppet i jernbanebudsjettets andel av det totale statsbudsjettet i dette året. I 2000 ble lån til NSB Gardermobanen AS for om lag 6,7 mrd. kr avskrevet (”over streken”), hvilket forklarer hoppet i samferdselsbudsjettets og jernbanebudsjettets andel av det totale statsbudsjettet i dette året.

Den desidert største endringen som påvirker omfanget/størrelsen av samferdselsbudsjettet/vegbudsjettet i senere tiår er knyttet til forvaltningsreformen i 2010. Reformen innebar at om lag 7,1 mrd. kr som tidligere var knyttet til øvrige riksveger, ble overført til Kommunal- og regionaldepartementets (KRDs) rammetilskudd til fylkene. Samferdselsbudsjettets og vegbudsjettets andel av det totale statsbudsjettet kan således ikke sammenlignes direkte før og etter 2010. I tabellen foran er det derfor også nederst laget en korrigert versjon for årene 2010-2013 der de ”gamle” ansvarsforholdet er opprettholdt. For 2013 er det i tillegg trukket ut om lag 3,2 mrd. kr knyttet til en teknisk kompensasjon på vegbudsjettet etter at veifritaket i mva-loven ble opphevet fra 01.01.2013. De korrigerede tallene for 2010-2013 vil gi det mest korrekte bildet.

Utenom jernbanebudsjettet, er kollektivtransport (buss, båt trikk, t-bane mv.) i all hovedsak et fylkeskommunalt ansvar der statens bidrag skjer via rammetilskudd. Staten bidrar i dag i tillegg direkte via belønningsordningen (kap. 1330, post 60) samt via midler til kollektivtiltak på infrastrukturen over vegbudsjettet (kap. 1320, post 30). Innenfor sjøtransport regnes riksvegferjene som en del av vegbudsjettet (kap. 1320, post 72), mens staten yter tilskudd til Hurtigruten (kap. 1330, post 70). I prosent av det totale statsbudsjettet er bevilgningene til kollektiv (utenom jernbanebudsjettet) og sjøtransport over SDs budsjett så begrensede at det gir liten mening å regne prosentandeler, jf. at 1 pst. av statsbudsjettets utgifter for 2013 utgjør over 10 mrd. kr.

Det er på denne bakgrunn ikke laget bevilgningsoversikter over perioden på 25 år for kollektiv og sjøtransport. Når det gjelder infrastruktur for sjøtransport og Kystverket, er dette som kjent et ansvarsområde som tilligger Fiskeri- og kystdepartementet.

Med hilsen

Marit Arnstad

